Ifjú Fizikus 47. évfolyam

Komárom-Esztergom Megye, 2020/2021

2. forduló

Kedves Versenyzőnk!

Az első, az ötödik és hatodik feladat mindenkinek szól. Ha 7. osztályos vagy, akkor a második, a harmadik és a negyedik feladat közül csak egyet kell megoldanod, ha 8. osztályos vagy, akkor kettőt.

Ne felejtsd el a lapra felírni a neved, osztályod és az iskolád nevét!

Kérjük, hogy rendezetten és áttekinthetően dolgozz, törekedj a pontos és lényegre törő fogalmazásra, a logikus magyarázatra!

A számítási feladatoknál a tanult módon mindent írj le, ne csak a végeredményt! Ha erre figyelsz, a részeredményeket is tudjuk értékelni, és a megoldásodra több pontot kaphatsz.

A grafikonokat négyzetrácsos lapra készítsd el (név, osztály, iskola)!

Kérjük, hogy feltétlenül tartsd be a határidőt! Eredményes versenyzést kívánunk!

Beküldési határidő: december 18.

1. feladat: (5pont)

Röviden adj fizikai magyarázatot az alábbi jelenségekre!

1. Ősszel a nagyvárosokban a derült napsütéses napokat általában ködös reggel követi.
2. Ha egy gépkocsi kerekei fékezés közben blokkolnak a fékhatás jelentősen csökken.
3. Ha légpuskával keresztüllövünk egy főtt tojást akkor a tojás mindkét oldalán kicsi lyuk keletkezik de a tojás egyben marad, ha viszont nyers tojásba lövünk akkor az darabokra törik.

2. feladat: (10pont)

Alex a balatoni autósztráda mellett, a budaörsi benzinkútnál stoppolt. Szerencséje volt, mert egy Székesfehérvárra tartó kocsi megállt és felvette. A vezető kedélyes, nyugodt ember volt, nem túl gyors, de egyenletes tempóban vezetett. Még az út felét sem tették meg, amikor hívást jelzett a sofőr mobiltelefonja. Mivel nem volt a kocsiban kihangosító, leálltak az út szélén a beszélgetés idejére. A beszélgetést befejezve a sofőr közölte, hogy sietnie kell és korábbi sebességét megduplázva száguldott a sztrádán egészen Fehérvárig."

a.) Készíts út–idő grafikont a történet alapján!

b.) Rajzold meg a sebesség–idő grafikont, és erre rajzold rá az átlagsebességet is!

3. feladat: (10pont)

Egy üres edény tömege 240 g, ha vízzel megtöltjük az edényt akkor a mért tömeg 400 g, ha egy ismeretlen folyadékkal töltjük meg akkor 360 g a megmért tömeg.
Mekkora az ismeretlen folyadék sűrűsége? (A víz sűrűsége 1000 kg / m³)

4. feladat: (10pont)

Egy focipályát (75 m x 120 m) 10 cm vastag 0 °C-os hőmérsékletű tapadó hóréteg borít.

a) Mennyi hőt von el a környezetétől ez a hóréteg miközben megolvad és 4 °C-ra felmelegszik?

(A tapadó hó sűrűsége 100 kg / m³, olvadáshője 335 kJ / kg, a víz fajhője 4180 J/ kg°C.)

b) Mennyi felvágott elfogyasztásával termelődne ekkora hőmennyiség (ennyi kalória) ha 100g termék átlagos tápértéke 900 kJ?

(Megjegyzés: a tapadó hó az a hófajta, amely 0 °C körüli hőmérsékleten nagy pelyhekben esik és jól formázható, gyúrható.)

5.feladat: kísérlet (10pont)

Két egyszerű a hőmérséklettel kapcsolatos kísérletet kell elvégezned és a kísérlet tapasztalatait megmagyarázni. Szükséges eszközök: hőmérő, jégkocka, konzervdoboz és időmérő eszköz.

1. Mennyi nedvesség/vízgőz van a levegőben?

Határozd meg házi eszközökkel, hogy hány gramm vízgőz van a szobád levegőjében!
Ehhez azt kell megmérned, hogy hány °C-on keletkezik a harmat. Egy fényes falú konzervdobozt tölts meg vízzel és állíts a vízbe egy hőmérőt, tegyél kisebb darabokra tört jeget az edénybe, keverd meg a hőmérővel. A jég olvadása közben hűlni kezd a víz és az edény fala is. Figyeld meg az edény fényes külső oldalát, húzd rajta végig az ujjadat időnként, hogy észrevedd amikor homályosodni/ harmatosodni kezd az edény fala, ekkor kell leolvasni a hőmérőt. Azt a hőmérsékletet amelyen a harmat jelentkezik harmatpontnak nevezzük. Ez azt a hőmérsékletet jelenti aminél egy adott helyen a ténylegesen jelenlévő vízpára a levegőt telítetté teszi.
A fizikusok laboratóriumi mérésekkel meghatározták, hogy hány gramm vízgőz van a levegőben amikor az telítve van. Ezt táblázatban foglalták össze. A táblázat és a mérési adatod segítségével határozd meg, hogy hány gramm vízgőz van a szobádban!

A telített levegő vízgőztartalma (gramm/m³)

°C	g/m³	°C	g/m³	°C	g/m³
1	5,2	11	10	21	18,4
3	6	13	11,4	23	20,6
5	6,8	15	12,9	25	23,1
7	7,8	17	14,5	27	25,8
9	8,8	19	16,3	29	28,7

2. Egy hideg téli napon vigyél ki a meleg szobából a szabadba egy hőmérőt és mérd meg, hogy mennyi idő alatt veszi fel a kinti hőmérsékletet! Ezután vidd vissza a hőmérőt a szobába és mérd meg, hogy mennyi idő alatt melegszik vissza a hőmérő! Vajon egyforma-e a két időtartam ?
A mérési eredményeidet rögzítsd és adj rá magyarázatot!

6. feladat: (5pont)

A betűrácsban Mikola Sándorral és a fizikával kapcsolatos szavakat találsz, összesen 11 szót. Találd meg őket!
Írd meg a megtalált szavakat! A szavak között van híres Nobel-díjas tanítványának neve is. Ki Ő és miért kapta a Díjat?

F	C	Z	Y	G	L	Í	J	M	B	B	X	A	W	S	E
H	A	K	A	D	É	M	I	A	Q	F	H	K	I	T	E
J	Ő	S	C	A	L	O	K	I	M	J	Á	T	T	Ó	S
H	T	P	O	K	C	S	I	L	L	A	G	O	S	É	G
W	U	É	Ó	R	F	Y	A	A	D	F	R	E	D	W	V
I	P	T	G	K	I	Y	H	Q	W	L	P	S	I	K	B
G	Á	E	H	Á	Z	G	T	E	J	L	E	K	Í	J	N
N	É	R	K	Á	I	S	I	Ő	K	T	B	S	H	M	K
E	M	H	L	M	K	S	O	M	E	M	É	S	U	U	L
R	N	E	E	N	U	D	V	L	N	R	C	I	K	S	A
J	Ú	G	R	B	S	G	N	H	L	Á	X	E	Ú	Á	D
E	Ő	Y	F	Z	V	E	H	E	G	I	Z	N	Ü	G	W
N	I	W	C	X	Y	B	T	K	J	F	C	I	M	Z	Ő
Ő	Y	S	V	G	J	B	S	I	U	N	S	Z	U	O	Ú
V	T	N	E	N	M	A	F	S	I	N	M	A	S	M	N
D	S	A	Q	Q	Q	S	F	Ú	É	É	H	F	U	O	I